

เฉลยละเอียด

สำหรับผู้สอน

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์

ม.2 เล่ม

1

สารบัญ

• หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	เลขยกกำลัง	หน้า
• หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	จำนวนจริง	1
• หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	พหุนาม	48
• หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	การแปลงทางเรขาคณิต	115
• หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	ความเท่ากันทุกประการ	175
• หน่วยการเรียนรู้ที่ 6	เส้นขนาน	235
		265

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เลขยกกำลัง

กิจกรรม คณิตศาสตร์ (หน้า 4)

ให้นักเรียนเติมตัวเลขลงในช่องว่างให้สมบูรณ์และตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำลงในสมุด

1. จงหาผลหารในแต่ละข้อต่อไปนี้

แนวคิด

1) $3^5 \div 3^5$

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} 3^5 \div 3^5 &= \frac{3^5}{3^5} \\ &= 3^{5-5} \\ &= 3^0 \end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} 3^5 \div 3^5 &= \frac{3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3}{3 \times 3 \times 3 \times 3 \times 3} \\ &= 1 \end{aligned}$$

2) $(-2)^3 \div (-2)^3$

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} (-2)^3 \div (-2)^3 &= \frac{(-2)^3}{(-2)^3} \\ &= (-2)^{3-3} \\ &= (-2)^0 \end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} (-2)^3 \div (-2)^3 &= \frac{(-2) \times (-2) \times (-2)}{(-2) \times (-2) \times (-2)} \\ &= 1 \end{aligned}$$

3) $a^6 \div a^6$ เมื่อ a แทนจำนวนใดๆ ที่ไม่เท่ากับศูนย์

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} a^6 \div a^6 &= \frac{a^6}{a^6} \\ &= a^{6-6} \\ &= a^0 \end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned} a^6 \div a^6 &= \frac{a \times a \times a \times a \times a \times a}{a \times a \times a \times a \times a \times a} \\ &= 1 \end{aligned}$$

2. ให้นักเรียนสรุปผลหารที่ได้จากการคำนวณของทั้งสองวิธีใน ข้อ 1.

แนวคิด ผลหารที่ได้จากการคำนวณของทั้งสองวิธีใน ข้อ 1. จะเห็นว่า การหารเลขยกกำลังที่มีฐานเป็นจำนวนเดียวกัน ซึ่งไม่เท่ากับศูนย์และมีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวกที่เท่ากัน จะได้ผลหารเป็นเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นศูนย์ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1

กิจกรรม กณิตศาสตร์ (หน้า 5)

ให้นักเรียนเติมตัวเลขลงในช่องว่างให้สมบูรณ์และตอบคำถามต่อไปนี้ โดยทำลงในสมุด

1. จงหาผลหารในแต่ละข้อต่อไปนี้

แนวคิด

1) $2^3 \div 2^5$

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}2^3 \div 2^5 &= \frac{2^3}{2^5} \\ &= 2^{3-5} \\ &= 2^{-2}\end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}2^3 \div 2^5 &= \frac{2 \times 2 \times 2}{2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2} \\ &= \frac{1}{2^2}\end{aligned}$$

2) $(-3)^3 \div (-3)^4$

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}(-3)^3 \div (-3)^4 &= \frac{(-3)^3}{(-3)^4} \\ &= (-3)^{3-4} \\ &= (-3)^{-1}\end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}(-3)^3 \div (-3)^4 &= \frac{(-3) \times (-3) \times (-3)}{(-3) \times (-3) \times (-3) \times (-3)} \\ &= \frac{1}{(-3)^1}\end{aligned}$$

3) $a^2 \div a^7$ เมื่อ a แทนจำนวนใดๆ ที่ไม่เท่ากับศูนย์

วิธีที่ 1 ใช้สมบัติของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}a^2 \div a^7 &= \frac{a^2}{a^7} \\ &= a^{2-7} \\ &= a^{-5}\end{aligned}$$

วิธีที่ 2 ใช้บทนิยามของเลขยกกำลัง

$$\begin{aligned}a^2 \div a^7 &= \frac{a \times a}{a \times a \times a \times a \times a \times a \times a} \\ &= \frac{1}{a^5}\end{aligned}$$

2. ให้นักเรียนสรุปผลที่ได้จากการคำนวณของทั้งสองวิธีใน ข้อ 1.

แนวคิด ผลที่ได้จากการคำนวณของทั้งสองวิธีใน ข้อ 1. จะเห็นว่า การหารเลขยกกำลังที่มีฐานเป็นจำนวนเดียวกัน ซึ่งไม่เท่ากับศูนย์และมีเลขชี้กำลังของตัวหารมากกว่าเลขชี้กำลังของตัวตั้ง จะได้ผลหารเป็นเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มลบ

Thinking Time (หน้า 6)

นักเรียนสามารถหาค่าของ 0^0 และ 0^{-1} ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวคิด 0^0 ไม่สามารถหาค่าได้ เพราะเมื่อเขียน 0^0 ให้อยู่ในรูป a^0 จะได้ว่า $a = 0$ ซึ่งไม่เป็นไปตามบทนิยามต่อไปนี้

บทนิยาม

กำหนดให้ a แทนจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับศูนย์

$$a^0 = 1$$

0^{-1} ไม่สามารถหาค่าได้ เพราะเมื่อเขียน 0^{-1} ให้อยู่ในรูป a^{-n} จะได้ว่า $a = 0$ ซึ่งไม่เป็นไปตามบทนิยามต่อไปนี้

บทนิยาม

กำหนดให้ a แทนจำนวนใด ๆ ที่ไม่เท่ากับศูนย์ และ n แทนจำนวนเต็มบวก

$$a^{-n} = \frac{1}{a^n}$$

ดังนั้น 0^0 และ 0^{-1} ไม่สามารถหาค่าได้

Thinking Time (หน้า 7)

นักเรียนคิดว่า $\frac{1}{(-3)^5} = \left(\frac{1}{-3}\right)^5$ หรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวคิด เท่ากัน เพราะ $\frac{1}{(-3)^5} = \frac{1}{-243}$

$$\text{และ } \left(\frac{1}{-3}\right)^5 = \frac{1^5}{(-3)^5} = \frac{1}{-243}$$

ดังนั้น $\frac{1}{(-3)^5} = \left(\frac{1}{-3}\right)^5$